

عنوان مقاله:

معرفی روش تحقیق ترکیبی برای تحلیل فرهنگ تصویری شهر؛ مورد مطالعه، نقاشی دیواری میدان ونک تهران

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره 12، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 39

نویسندگان:

محمدرشید صوفی - استاد ارتباطات اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

اعظم راووداد - دانشجوی دکتری علوم ارتباطات، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

علیرغم وجود حجم زیاد مباحث نظری در خصوص فرهنگ تصویری، کمابیش با کمبود در روش های تحقیق و تحلیل متون تصویری به ویژه از نوع شهری آن مواجه هستیم. در مقاله حاضر روش تحقیق ترکیبی برای تحلیل، خوانش و تفسیر متون فرهنگ تصویری شهری معرفی شده است. برای دقیق تر شدن این معرفی، یکی از نقاشی های دیواری برجسته در شهر تهران، در قالب یک مطالعه موردی انتخاب و تحلیل شده است. تحلیل در دو سطح تحلیل نشانه شناختی و تحلیل گفتمان انجام گرفت: در سطح اول، از روش نشانه شناسی اتول، و در سطح دوم، از نظریه گفتمان لاکلو و موف استفاده شد. یافته های این روش ترکیبی نشان داد که نخست در سطح خرد در این نقاشی دال هایی نظیر طبیعت، شهر، مرد و زن به عنوان گره گاه های متن شناسایی و روابط تقابلی آنها به شکل دوگانه های طبیعت (روستا)/شهر و مرد/زن را برجسته کرده است؛ دوم، گفتمان های اصلی و رقیب شناسایی شده در متن عبارتند از گفتمان حفاظت از محیط زیست در برابر گفتمان رشد شهری و گفتمان مردسالاری در برابر گفتمان برابری طلبی جنسیتی (فمینیسم) که از طریق دال های ویژه خود در حال نزاع و تخاصم و اعمال هژمونی بر یکدیگر هستند. گفتمان حفاظت از محیط زیست و گفتمان مردسالاری به کمک بازنمایی مثبت دال های کلیدی شان، نقش گفتمان های مسلط و غالب را در این متن بازی می کنند.

کلمات کلیدی:

نشانه شناسی، تحلیل گفتمان، فرهنگ تصویری، شهر، نقاشی دیواری، تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1221170>

